

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Juraja Klimenta a sudcov JUDr. Milana Karabína a JUDr. Tatiany Biednikovej v trestnej veci obvineného **M. M. a spol. pre obzvlášť závažný zločin nedovoleného ozbrojovania a obchodovania so zbraňami** podľa § 295 ods. 1 písm. b/, ods. 4 písm. a/ Tr. zák. a iné, na neverejnom zasadnutí konanom 10. februára 2010 o námietke zaujatosti vznesenej obvineným M. M. podľa § 31 Tr. por. rozhodol

t a k t o :

Podľa § 32 ods. 3 Tr. por. členovia senátu 5 To, a to predseda senátu JUDr. Juraj Kliment a sudca JUDr. Milan Karabín **nie sú vylúčení** z vykonávania úkonov trestného konania v trestnej veci obvineného M. M. a spol. vedenej na Najvyššom súde Slovenskej republiky pod sp. zn. 5 Tost 4/2010.

O d ô v o d n e n i e :

Sudkyňa pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica uznesením z 8. januára 2010, sp. zn. Tp 9/2009, rozhodla pod I. tak, že podľa § 79 ods. 3 Tr. por. žiadosť obvineného M. M. o prepustenie z väzby zamietla a pod II./ tak, že podľa § 77 ods. 2 Tr. por. zamietla návrh prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len prokurátora) na nezapočítanie doby trvania väzby u obvinených M. M., T. Ď. a V. H..

Proti tomuto uzneseniu podali obvinený M. M. a prokurátor sťažnosť.

Táto trestná vec bola predložená na Najvyšší súd Slovenskej republiky 21. januára 2010, pričom elektronickou podateľňou bola pridelená do senátu 5 To.

Z obsahu vyšetrovacieho spisu bolo zistené, že obvinený M. M. dňa 23. októbra 2009 vzniesol námietku zaujatosti voči členom senátu 5 To, a to voči predsedovi senátu JUDr. Jurajovi Klimenovi a sudcovi JUDr. Milanovi Karabínovi, o ktorej doposiaľ nebolo rozhodnuté a ktorá má spojitosť s terajším konaním a rozhodnutím tohto senátu o väzbe obvineného M. M..

Najvyšší súd Slovenskej republiky o tejto námietke zaujatosti rozhodol uznesením z 25. januára 2010, sp. zn. 5 Ndt 2/2010, tak že predseda senátu JUDr. Juraj Kliment a sudca JUDr. Milan Karabín nie sú vylúčení z vykonávania úkonov trestného konania v trestnej veci obvineného M. M. a spol. vedenej na Najvyššom súde Slovenskej republiky pod sp. zn. 5 Tost 4/2010.

Proti tomuto uzneseniu v zákonom stanovenej lehote podal sťažnosť obvinený M. M., ktorú Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením z 9. februára 2010, sp. zn. 4 Tost 3/2010, podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. ako nedôvodnú zamietol.

Obvinený M. M. písomnými podaniami doručenými Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky 27. januára a 4. februára 2010 opätovne vzniesol námietku zaujatosti voči členom senátu 5 To, a to predsedovi senátu JUDr. Jurajovi Klimentovi a sudcovi JUDr. Milanovi Karabínovi.

V týchto námietkach zaujatosti obvinený M. M. argumentoval tým, že splnomocnenec poškodeného D., advokát JUDr. V. sa mal vyjadriť, že pokiaľ sudcovia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, okrem iných aj JUDr. Juraj Kliment a JUDr. Milan Karabín budú rozhodovať v jeho veci, tak sa na slobodu nikdy nedostane, keďže medzi nimi a uvedeným advokátom existuje priateľský vzťah. Ďalej poukázal na to, že 25. januára 2010 podal na Okresný súd v Považskej Bystrici žalobu na ochranu osobnosti, pričom v postavení odporcov sú žalovaní sudcovia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, okrem iných práve JUDr. Juraj Kliment a JUDr. Milan Karabín.

Podľa § 31 ods.1 Tr. por. z vykonávania úkonov trestného konania je vylúčený sudca alebo prísediaci sudca (ďalej len „prísediaci“), prokurátor, policajt, probačný a mediačný úradník, vyšší súdny úradník, súdny tajomník a zapisovateľ, u ktorého možno mať pochybnosť o nezaujatosti pre jeho pomer k prejednáwanej veci alebo k osobám, ktorých sa úkon priamo dotýka, k obhajcovi, zákonnému zástupcovi, splnomocnencom, alebo pre pomer k inému orgánu činnému v tomto konaní.

Podľa § 32 ods. 3 Tr. por. o vylúčení z dôvodov uvedených v § 31 na základe námietky vznesenej niektorou zo strán v iných prípadoch ako podľa ods. 2 rozhoduje orgán, ktorého sa tieto dôvody týkajú o tom, či je vylúčený sudca alebo prísediaci, ktorý rozhoduje v senáte, rozhodne tento senát.

Dôvody možného vzniku pochybností uvedených v § 31 ods. 1 Tr. por. sú uvedené taxatívne. Spočívajú v okolnostiach, ktoré charakterizujú pomer úradnej osoby k prejednáwanej veci, alebo pomer úradnej osoby k osobám, ktorých sa úkon priamo dotýka, prípadne ich splnomocnencom a obhajcom.

Nestrannosť je neodmysliteľným atribútom pojmu súd. Nestrannosť sa obyčajne definuje ako neprítomnosť predsudku (zaujatosti). Možno rozlišovať subjektívny prístup, ktorý sa pokúša zistiť, čo si sudca myslel **pro foro interno**, a objektívny prístup, pri ktorom sa skúma, či sudca poskytuje dostatočné záruky, aby sa vylúčili akékoľvek pochybnosti v tomto smere. Aplikujúc tento prístup potom rozlišujeme nestrannosť **subjektívnu** (konkrétne) a nestrannosť **objektívnu alebo štrukturálnu** (abstraktnú).

Subjektívna nestrannosť sa prezumuje, až kým nie je preukázaný opak, pričom spravidla sa posudzuje podľa správania sa sudcu.

Objektívna nestrannosť sa neposudzuje podľa subjektívneho stanoviska sudcu, ale podľa objektívnych symptómov. Sudca môže subjektívne rozhodovať absolútne nestranne, ale napriek tomu jeho nestrannosť môže byť vystavená oprávneným pochybnostiam so zreteľom na jeho štatút či funkcie, ktoré vo veci vykonával.

Práve tu sa uplatňuje teória zdania, podľa ktorej **nestačí, že sudca je subjektívne nestranný, ale musí sa ako taký aj objektívne javiť v očiach strán, a predovšetkým obvineného.**

I keď zákon v § 31 ods. 1 Tr. por. spája vylúčenie sudcov z prejednávania a rozhodovania vo veci nielen so skutočne preukázanou zaujatosťou, ale aj vtedy, ak možno mať čo i len pochybnosť o ich nezaujatosti [viď tiež zásady prijaté judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva, podľa ktorých spravodlivosť nielenže musí byť poskytovaná, ale musí sa tiež javiť, že je poskytovaná ("justice must not only be done, it must also be seen to be done")], nemožno prehliadať, že rozhodnutie o vylúčení sudcu podľa § 31 ods. 1 Tr. por. predstavuje výnimku z významnej ústavnej zásady, že nikto nesmie byť odňatý svojmu zákonnému sudcovi (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky).

Vzhľadom na to možno vylúčiť sudcu z prejednávania a rozhodovania pridelenej veci len celkom výnimočne a zo skutočne závažných dôvodov, ktoré mu zjavne bránia rozhodnúť v súlade so zákonom objektívne, nezaujato a spravodlivo.

Preto k vylúčeniu sudcov z prejednávania a rozhodovania veci môže dôjsť len vtedy, keď ich vzťah k veci, k procesným stranám alebo ich k zástupcom dosiahne takú intenzitu, že nebudú schopní nezávisle a nestranne rozhodovať.

Najvyšší súd Slovenskej republiky však v tejto súvislosti poukazuje na tú skutočnosť, že sudca je pri výkone svojej funkcie nezávislý a zákony a iné všeobecne záväzné právne predpisy je povinný vykladať podľa svojho najlepšieho vedomia a svedomia v zmysle § 2 ods. 2 zák. č. 385/2000 Z. z. v znení zmien a doplnkov a je povinný prejednať a rozhodnúť všetky veci, ktoré mu boli pridelené v súlade s platným rozvrhom práce súdu.

Obsah tohto práva a povinnosti je základným pilierom výkonu funkcie sudcu, keď výnimky môžu vyplývať len z naplnenia zákonných predpokladov, ktoré však neboli v prejednávanom prípade splnené, pretože z vyjadrení obidvoch sudcov Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, a to JUDr. Juraja Klimenta a JUDr. Milana Karabína vyplýva, že vo veci sa necítia byť zaujatí pre pomer k veci alebo k osobám, ktorých sa úkon priamo

dotýka, pričom v prípade podania žaloby na ochranu osobnosti ide zo strany obvineného M. M. za účelové konanie motivované snahou oddialiť rozhodnutie o podanej sťažnosti. V prípade, že by súdy pristúpili na takúto „hru“ obvineného M. M., viedlo by to k tomu, že tento obvinený by určoval, ktorý sudca prerokuje a rozhodne v jeho trestnej veci.

Z týchto dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky o námietke zaujatosti vznesenej obvineným M. M. rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

Poučenie: Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť do 3 dní odo dňa jeho oznámenia na Najvyššom súde Slovenskej republiky, ktorá nemá odkladný účinok.

V Bratislave 10. februára 2010

JUDr. Juraj K l i m e n t , v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Anna Halászová